TELE INDUSTRIEN
teleselskabernes branchesamarbejde

Digitaliseringsstyrelsen
E-mail: tele@digst.dk
CC: densel@digst.dk

Sagsnummer 2026-25969

11.11.2026

Høring over udkast til bekendtgørelse om forsvarets anvendelse af radiofrekvenser i tilfælde af krise og krig samt katastrofer og andre ekstraordinære situationer i fredstid

Teleindustrien (TI) sætter pris på muligheden for at afgive bemærkninger til udkastet til bekendtgørelse og takker i den forbindelse for den gode dialog under udarbejdelsen af udkastet.

Hensyn til indehavere af frekvenstilladelser
Med bekendtgørelsens § 1 vil forsvaret få mulighed for at anvende frekvenser uden tilladelse i tilfælde af krise og krig samt katastrofer og andre ekstraordinære situationer i fredstid. Det vil gælde uanset, om der måtte være udstedt tilladelse til andre parter til brug af frekvenserne.

TI anerkender, at der kan være behov for specifikke rammer for frekvensbrug i de særlige situationer, som det også er fastsat i frekvenslovens hjemmelsbestemmelse. Det bør dog ske med størst mulig hensyntagen til de rettigheder, som indehavere af frekvenstilladelser har, herunder særligt hvor civil frekvensbrug er samfundskritisk.

TI støtter derfor udkastets bestemmelse i § 1, stk. 4, om, at *"Forsvarets anvendelse af radiofrekvenser i medfør stk. 1 skal ske under hensyntagen til, at anvendelsen af radiofrekvenser alene sker, så længe den har en afgørende betydning for det formål, radiofrekvenserne tænkes anvendt til, og så vidt muligt under hensyntagen til rettigheder som følger af tilladelser til at anvende radiofrekvenser udstedt til andre brugere."*

Dog foreslås det at indføje *"…at anvendelsen af radiofrekvenser alene sker* ***i det omfang, og*** *så længe…"* (foreslået tilføjelse fremhævet). Tilføjelsen skal understrege, at forsvarets anvendelse ikke alene begrænses tidsmæssigt, men også frekvensmæssigt, geografisk og i øvrigt til det mindst mulige omfang, der er nødvendigt for at opfylde formålet.

TI finder endvidere, at det bør fremgå, at eventuel inddragelse af eksisterende frekvensanvendelse skal ske på baggrund af objektive og ikke-diskriminerende kriterier. Ved vurderingen bør der bl.a. tages hensyn til de enkelte tilladelsesindehaveres samlede spektrumbeholdning, således at indgreb ikke uforholdsmæssigt rammer enkelte operatører.

Dette forudsætter samtidig, at forsvaret har et tilstrækkeligt kendskab til de enkelte tilladelsesindehaveres spektrumbeholdninger, den eksisterende anvendelse af de berørte frekvenser og de samfundsmæssige konsekvenser, som et indgreb kan have.

Tilladelsesbaseret frekvensbrug er bl.a. grundlaget for beredskabets kommunikation og beredskabsmeddelelser til offentligheden, 112-opkald, alarmer, generel civil kommunikation, betalingsløsninger osv.

TI's medlemmer medvirker gerne til informationsdeling om frekvensanvendelse og indretningen af tilladelsesindehavernes net og udstyr, så forsvaret kan opnå den nødvendige viden om, hvordan en militær frekvensanvendelse kan påvirke tilladelsesindehaverne og deres slutbrugere.

Orientering og koordinering med Digitaliseringsstyrelsen
Det fastslås i forslaget i § 2, at forsvaret skal orientere og koordinere med Digitaliseringsstyrelsen, når der opstår krise, krig, katastrofe og andre ekstraordinære situationer i fredstid, og der derfor er behov for at anvende frekvenser efter bekendtgørelsens regler. Forsvaret vil som en del af dette samarbejde mellem myndigheder skulle oplyse styrelsen om, hvilke radiofrekvenser der vil blive anvendt, forventet tidsrum for anvendelsen samt det geografiske område, hvor radiofrekvenserne anvendes. TI støtter forudsætningen om, at orientering skal ske, da det er væsentligt, at Digitaliseringsstyrelsen som ressortmyndighed på frekvensområdet inddrages i denne type indgribende beslutninger.

TI lægger vægt på, at det kun er hensyn til statens sikkerhed, der kan gøre, at der ikke skal orienteres (på forhånd). TI bemærker dog, at udkastet pt. indebærer, at der i disse situationer *slet* ikke skal orienteres og evt. koordineres. TI foreslår, at ordlyden justeres, så det fremgår, at orientering og koordinering skal ske, hvis det senere kan ske forsvarligt af hensyn til statens sikkerhed, fx: *"Hvis hensyn til statens sikkerhed taler herfor, kan forsvaret undlade at orientere og koordinere med Digitaliseringsstyrelsen, jf. stk. 1.* ***Orientering og, hvor relevant, koordinering skal dog ske snarest muligt, efter at sikkerhedshensynene ikke længere er til hinder herfor."*** (foreslået tilføjelse fremhævet).

Orientering af tilladelsesindehavere
TI finder det meget positivt, at det er udtrykkeligt nævnt i den foreslåede § 3, at tilladelsesindehavere orienteres af Digitaliseringsstyrelsen om forsvarets eventuelle frekvensanvendelse. Sådan en orientering kan give tilladelsesindehaverne mulighed for at foretage

mitigerende handlinger i deres netværk for at mindske påvirkningen af slutbrugerne som følge af forsvarets frekvensanvendelse, og selskaberne kan som minimum spares for at foretage omfattende fejlsøgning i forhold til eventuelle forstyrrelser, der skyldes forsvarets lovlige brug efter bekendtgørelsen.

TI noterer sig, at bestemmelsen anvender ordlyden "*i nødvendigt omfang straks*" om orienteringspligten. Til dette bemærker TI, at det vil være vanskeligt for Digitaliseringsstyrelsen at vurdere påvirkningen af tilladelsesindehaverens frekvensanvendelse. Ligeledes er bl.a. mobiloperatørerne og ejere af radio- og tv-sendenet underlagt strenge forpligtelser under NIS2-reglerne, som gør, at udbyderne er være forpligtet til at indberette hændelser, der fx påvirker tilgængeligheden af net- og tjenester. Tilladelsesindehaverne, der er omfattet af NIS2-reglerne, vil typisk have konstant overvågning af deres net og tjenester, og forstyrrelser kan derfor på kort tid føre til initiativer til undersøgelse og forsøg på mitigering, hvis forstyrrelsen påvirker tilgængeligheden. For at sikre, at tilladelsesindehaverne har den tilstrækkelige viden til brug for disse nævnte rapporterings- og hændelsesprocesser, bør det derfor være hovedreglen, at tilladelsesindehaverne orienteres, og at det sker straks. Dette bør kun fraviges, hvis det er klart for Digitaliseringsstyrelsen, at forsvarets frekvensanvendelse ikke påvirker samfundskritiske net- eller tjenester, og at der ikke er andre forhold, der taler for, at straksorientering er nødvendig.

Inddragelse af Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab og Styrelsen for Samfundssikkerhed

TI noterer sig, at forsvarets frekvensbrug ifølge forslagets § 1, stk. 3, skal ske under hensyntagen til bl.a. eventuelle beredskabsplaner om anvendelse af frekvenser udarbejdet på Forsvarsministeriet og Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets område.

Styrelsen for Samfundssikkerhed (SAMSIK) under Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab er ressortansvarlig for sikkerhed og beredskab i telesektoren. TI finder derfor, at det bør overvejes, om bekendtgørelsen bør indeholde en forpligtelse for forsvaret til at orientere SAMSIK i forbindelse med anvendelse af radiofrekvenser efter bekendtgørelsen, eksempelvis i tilknytning til reglerne i § 2, stk. 2. Dette vil bl.a. kunne understøtte SAMSIKs varetagelse af opgaver efter de gældende regler om sikkerhed og beredskab i telesektoren, herunder at en række tilladelsesindehavere er forpligtet til at underrette SAMSIK om visse driftsforstyrrelser og sikkerhedshændelser. Såfremt sådanne forhold helt eller delvist skyldes forsvarets anvendelse af radiofrekvenser, vil en forudgående orientering af SAMSIK kunne bidrage til en mere hensigtsmæssig håndtering af hændelserne og mindske risikoen for unødigt ressourceforbrug hos både myndigheder og tilladelsesindehavere.

TI finder herudover, at SAMSIK bør inddrages i den løbende koordinering og udvikling af de beredskabsplaner, som skal understøtte håndteringen af situationer omfattet af bekendtgørelsen. Dette gælder navnlig i forhold til planlægning af scenarier, hvor forsvarets

frekvensanvendelse kan påvirke eksisterende tilladelsesbaseret kommunikation, samt fastlæggelsen af procedurer for orientering og samarbejde mellem de involverede myndigheder og tilladelsesindehavere.

TI foreslår, at tilladelsesindehaverne inddrages i udarbejdelsen af beredskabsplanerne både i forhold til, hvordan forskellige scenarier kan håndteres med mindst mulig påvirkning af tilladelsesbaseret kommunikation, herunder hvordan orientering, eventuelle forbud og øvrig dialog mellem parterne kan håndteres.

Afgrænsning af forbudsmulighed

Forslagets § 4 indeholder en mulighed for, at Digitaliseringsstyrelsen kan forbyde en indehaver af en frekvenstilladelse at bruge frekvenser i en tidsbegrænset periode. TI forventer, at det vil være i yderst sjældne tilfælde, at denne mulighed vil blive anvendt, og TI er derfor tilfreds med at se, at bestemmelsen indeholder en uddybelse af, at sådan et forbud kun kan gives, hvis forsvarets frekvensanvendelse ikke kan sameksistere med tilladelsesindehavers anvendelse. Hvor tilladelsesindehavernes frekvensanvendelse ikke direkte forhindrer opnåelse af formålet med forsvarets frekvensanvendelse, bør tilladelsesindehaverne dermed fortsat have ret til at anvende frekvenserne mod at tåle eventuelle forstyrrelser fra forsvarets frekvensanvendelse.

TI bemærker, at det vil indebære en væsentlig byrde for tilladelsesindehaverne, hvis disse skal kunne håndtere forbud med kort frist på alle tider af døgnet. Denne byrde vil kun i mindre grad være afhængig af antallet af forbud. Den primære byrde vil bestå i, at tilladelsesindehavere vil skulle etablere interne processer og vagtordninger på tværs af tekniske funktioner for alle typer af frekvensanvendelse for at kunne håndtere forbud, hvis disse måtte komme. Dette vil være en meget kompleks og omfattende opgave. Vanskeligheden ved implementering af et forbud må forventes at variere afhængig af indholdet af forbuddet, herunder om er fx er tale om slukning af enkelte sendepositioner, eller om der er et mere komplekst geografisk- eller frekvensmæssigt indhold af forbuddet. TI opfordrer derfor til, at der fastlægges frister for efterlevelse af forbud, der som udgangspunkt giver tilladelsesindehaverne mulighed for at implementere forbud indenfor almindelig kontortid.

TI noterer sig i øvrigt, at det fremgår af § 4, stk. 2, at både rettigheder og forpligtelser suspenderes midlertidigt ved sådan et forbud. TI forstår det sådan, at det bl.a. gælder betaling af frekvensafgifter, overholdelse af dækningskrav m.v. i forhold til de berørte frekvenser.

TI bemærker imidlertid, at suspensionen af rettigheder og forpligtelser efter frekvenstilladelsen ikke i sig selv håndterer de øvrige økonomiske konsekvenser, som et omfattende eller længerevarende forbud kan medføre for den berørte tilladelsesindehaver. Et sådant forbud kan berøre betydelige investeringer samt tilladelsesindehaverens driftsmæssige og kontraktuelle forpligtelser over for kunder og andre tredjeparter.

TI anbefaler derfor, at der fastlægges klare principper for håndteringen af sådanne konsekvenser, herunder om der i særligt indgribende tilfælde skal kunne ydes kompensation eller ske anden økonomisk regulering. Dette vil styrke reguleringens forudsigelighed og understøtte, at indgreb efter § 4 ikke pålægger den enkelte tilladelsesindehaver uforholdsmæssige økonomiske byrder.

TI står naturligvis til rådighed for dialog om høringsbidraget.

Med venlig hilsen

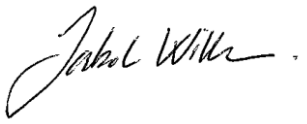

Jakob Willer
Direktør